

- https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_primare_sit_e.pdf (vizitat 27.02.2021)
3. Ghid de implementare a curriculumului pentru învățământul primar. MECC. Chișinău: Editura Lyceum, 2018. https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_curriculum_primare_rom_5.pdf . (vizitat 08.09.2021)
  4. GUȚU, V. (coord.), BÎRNAZ, N.; DANDARA, O.; GORAȘ-POSTICĂ, V. et.al. Cadrul de referință al curriculumului universitar. Aprobă de Consiliul Național pentru Curriculum de pe lângă Ministerul Educației al Republicii Moldova. Chișinău: CEP USM, 2015: https://edu.asm.md/sites/default/files/07_Cadrul%20de%20referinta%20a%20curriculumului%20universitar.pdf
  5. Herman, I. Elemente de didactică universitară. Modul 2. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia”, 2017. http://calitateid.uab.ro/imagini/Modul2_Herman.pdf (vizitat 08.09.2021)
  6. SARANCIUC-GORDEA, L. *Suport. Curs universitar Didactica Dezvoltării Personale*. Aprobă prin decizia Senatului UPS „Ion Creangă” din 17.12. 2020. Chișinău, 2020. ISBN: 978-9975-46-495-6; 37.015.D40.

POSSIBILITĂȚI DE REINTERPRETARE PEDAGOGICĂ A MUZICII ÎN CLASELE PRIMARE

Mariana VACARCIUC, dr., conf. univ, UPSC
Daniela-Monica GROZAVU, doctorandă, ȘD UPSC,
Profesor învățământ primar, Ș G., „Avram Iancu”,
ORCID: 0000-0001-5184-4076

REZUMAT: În sistemul de învățământ general, procesul educațional este un fenomen complex, iar societatea trebuie să fie mereu preocupată ca scopul educației să fie atins. Misiunea

cadrului didactic este de a folosi multiple și diferite abordări pedagogice, de reinterpretare și integrare într-o manieră personală a informațiilor ce urmează a fi transmise elevilor, pentru a-i atrage pe aceștia, pentru a le dezvolta gustul pentru muzică, dar și competențe solide în ceea ce privește educația muzicală, în speță Muzica și mișcarea. Rolul esențial, în clasele primare, revine învățătorului ce trebuie să identifice cele mai potrivite strategii, resurse, să utilizeze diverse posibilități de reinterpretare pedagogică a muzicii, încât lecția de Muzică și mișcare să-și atingă scopul.

ABSTRACT: In the education system in general, the educational process represents a complex phenomenon and the society must always be concerned to achieve the aim of education. The mission of the teaching staff is to use multiple and different pedagogical approaches, reinterpretation and integration in a personal manner to the information to be given to students, in training order to attract them, to develop their taste for music, but also to develop solid competences concerning music education, especially music and movement.

The primary role of the primary classes is for the teacher who must identify the most suitable strategies, resources, use a large variety of possibilities for pedagogical reinterpretation of music, so that the lesson of Music and movement can achieve its purpose.

Cuvinte cheie:

- Muzică și mișcare

Disciplina Muzică și mișcare este disciplina școlară ce se studiază la clasele a III-a și a IV-a în învățământul primar, abordarea făcându-se integrat, fiind la intersecția între ariile curriculare Arte și Educație fizică, sport și sănătate.

- Pedagogie modernă

Aceasta poate fi definită ca fiind știința care studiază metodele de educație și de instruire a oamenilor, raportându-se la schimbările din societate.

- Metodă

Metha=spre, către

Odos=drum, cale

Metoda didactică se referă la drumul sau calea de urmat în activitatea cadrului didactic și a elevului, în vederea realizării obiectivelor instruirii și a formării competențelor.

Key words:

- Music and Sports

The subject Music and movement is the school discipline that it is studied in third and fourth grades in primary education, the approach being integrated, at the intersection of the curricula of Arts and Physical Education , Sports and Health.

- Modern pedagogy

This can be defined as the science that studies the methods of education and training of people in relation to the changes in society.

- Method

Metha = to, toward(s)

Odos = way,path

The training method refers to the way or way forward in the work of the teaching staff and students, in order to achieve the objectives of training and skills training.

Un element esențial al procesului de educație a fost, este și va fi muzica, indiferent de perioada de istorică ce este traversată. Frumosul se exprimă prin artă, iar muzica este

nelipsită din viețile noastre, fie că realizăm sau nu acest lucru, iar fără ea viața ar fi anostă.

Prin educația muzicală, elevii claselor primare încep călătoria în frumoasa lume a artei, muzica fiind ramura cea mai aproape de suflet în viața cotidiană. Această introducere este vitală dacă dorim să dezvoltăm din toate punctele de vedere un copil, mai ales la vârsta la care începe să descopere lumea. Cu ajutorul muzicii, va reuși să vadă mai clar frumusețea vieții.

Un elev educat, mai apoi un adolescent cult este acea persoană în viața căreia muzica a avut un rol important, lucru demonstrat încă din cele mai vechi timpuri. Acest lucru este susținut încă de vechii traci, după spusele lui Platon, recomandau „să se curețe sufletele cu cântece de vrajă”[Apud 9]. Conținutul muzicii, ca obiect de învățământ, este determinat de specificul ei ca artă. În cuprinsul lecțiilor de educație muzicală vor fi studiate principalele elemente ce alcătuiesc opera de artă muzicală. Astfel, trebuie de abordat în modul cel mai serios:

- elementele ritmice: durata sunetelor muzicale ; valorile de note și pauze ; semnele de prescurtare și de prelungire a duratei sunetelor ; gruparea sunetelor în măsuri și în timp; divizarea obișnuită și excepțională a valorilor de note;

- elementele melodice: înălțimea sunetelor și relația intervalică dintre ele; notele alfabetului muzical – *Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si*; portativul și liniile suplimentare; cheile

Sol, și *Fa*, gruparea sunetelor în sistemul gamelor și al modurilor; semnele de alterație (accidenții);

- elementele *armonico-polifonice*;
- elementele de *expresie și interpretare* – tempoul și nuanțele, semne și expresii muzicale în legătură cu tempo-ul și nuanțele;

- elementele de *structură* ale operei de artă muzicală
- elementele de *evoluție istorică a muzicii* universale și românești, cu cei mai de seamă creatori și interpreți din diferite epoci și țări;

- elementele de *folclor românesc*, cu forme și genuri specifice diferitelor regiuni din țara noastră. În acest sens, cântecul trebuie să aibă o valoare estetică, fiind foarte important în lecția de muzică. Un cântec frumos va crea o atmosferă plăcută, antrenând elevii la lucru, atrăgându-i să asculte muzică, să o înțeleagă și să-și dorească să participe activ la interpretarea ei [4; 6].

Melodia aleasă de profesor trebuie să fie cantabilă, frumoasă, plăcută, cu intervale accesibile elevilor, cu o stabilitate tono-modală clară.

Interesul și atracția pentru muzică trebuie să fie principala preocupare a profesorului, fiind totodată și primul indiciu al existenței predispozițiilor muzicale și formarea aptitudinilor specifice. La fel este important și rolul *gustului estetic-muzical*, care poate fi îmbunătățit prin prezentarea frumuseții muzicii cu ale ei opere grandioase, prin activități cum ar fi împodobirea clasei de studiu cu portrete ale marilor compozitori, cu tablouri înfățișând imagini și scene

din diferite opere, prin alegerea lucrărilor muzicale după valoarea lor estetică, prin permanenta preocupare pentru cântarea frumoasă, chiar și în fazele incipiente ale studierii muzicii. *Auzul muzical* se formează prin audierea lucrărilor muzicale și prin realizarea unor exerciții speciale în care să fie incluse perceperea, reproducerea și recunoașterea sunetelor muzicale [10].

Profesorul trebuie să folosească diferite abordări pedagogice, să le reinterpreteze și să le integreze într-o abordare personală, pentru a găsi calea care se potrivește cel mai bine fiecărui elev. Procesul educațional în sistemul de învățământ general este un fenomen complex. Societatea este preocupată de scopul educației în școală. Scopul principal al educației în școala noastră este de a dezvolta personalitatea armonioasă a copilului/ tânărului. În acest context ținem să menționăm faptul că, deoarece muzica este un gen al artei, ca și obiect de învățământ, ea are un dublu scop în tot acest proces de a contribui la educația multilaterală ale elevilor și de a facilita educația lor estetică, alături de alte arte studiate în școală. Așadar, scopul general al artei muzicale urmărește formarea omului cult, capabil să înțeleagă și să aprecieze știința și arta în evoluția lor, din trecut și de astăzi [5]. Printre obiectivele muzicii/ educației muzicale, ca disciplină școlară, este important de a ține seama de astfel de componente, care necesită a fi incluse, precum:

- dezvoltarea interesului pentru muzică;
- formarea gustului estetic-muzical;

- dezvoltarea auzului muzical;
- dezvoltarea vocii;
- formarea deprinderilor necesare studierii muzicii;
- studierea lucrărilor muzicale valoroase.

Educația muzicală este riguros planificată în funcție de dezvoltarea psihologică a copilului. Elevii descoperă muzica înainte de a-i afla regulile, cel mai des sub formă de jocuri, dobândind, în timp, cunoștințe teoretice, abilități de decodificare și performanță. Elevul, realizează tot acest proces de descoperire a informațiilor noi, lucrând împreună cu alți colegi – în perechi/ echipă, fiind ajutat de profesor. În acest sens, este foarte important de a se implementa în practica educațională metodologii adecvate procesului de muzicalizare ale elevilor. Considerăm că, în clasele primare, în special, este oportun de a utiliza diverse posibilități de reinterpretare pedagogică a muzicii, astfel ca lecția de *Educație Muzicală* să-și poată atinge scopul. Din această perspectivă, tot mai mult se dezvoltă pedagogiile moderne, bazate pe metode originale precum ar fi cele elaborate de Maria Montessori, G.B. Wilhelm, Carl Orff, Édgar Willems, Ondes Martenot, Émile Jaques-Dalcroze, Zoltan Kodaly [8]. Fiecare din autorii menționați au conceput metode originale, care să faciliteze procesul de educație a copilului în general, și educație muzicală a fiecărui copil, în special, indiferent de predispozițiile sale muzicale (cu care s-a născut). Astfel, pedagogia modernă se bazează pe descoperirea și construirea, prin joc, cercetare personală sau în grup, a cunoștințelor acumulate de către elev.

Metodele moderne de predare și învățare prind contur între cele două războaie mondiale, datorită apariției unei mișcări importante de cercetare în domeniul educației, aparținând *Mariei Montessori*, care considera că scopul educației este dezvoltarea naturală a copilului, nu, însă, doar transmiterea de informații. Capacitatea de a corela diferite concepte învățate și de a construi cunoștințe, lucrul în grup ce favorizează o interacțiune mai strânsă între elevi, sunt aspecte ce țin de pedagogia modernă [10].

Unul din precursorii importanți ai pedagogiei muzicale moderne poate fi considerat G.B. Wilhelm, care folosește schema unei scări, pe care scrie numirea notelor în ordinea lor treptată. Autorul acordă atenție cântării corale și formării auzului muzical (general). În ceea ce privește educația muzicală ale copiilor, sunt foarte valoroase și metodele elaborate de:

- *Carl Orff*, care promovează dezvoltarea copilului prin muzică elementară și prin mișcare. Se practică în grupuri, unde se folosesc instrumente mici de percuție. Tehnica instrumental și teoria muzicii se îmbină cu dansul, cântarea sau percuția corporală.[7].

- *Édgar Willems*, care dezvoltă ideea că dezvoltarea omului poate avea loc doar prin educație muzicală, putând profita de această artă chiar dacă este înzestrat sau nu. Inițierea în muzică se face prin cântece, audiții muzicale, ritm și mișcare a corpului, timp de doi sau trei ani înainte de studierea teoriei muzicale și a instrumentului muzical. Este

necesar sa se sublinieze sursele vii ale elementelor de bază: melodie, armonie, compoziție, improvizație, ritm.

- *Ondes Martenot*, care consideră că practica precede teoria, susținând că totul devine posibil; muzicianul gândește muzica, muzica face parte din educație.

- *Émile Jaques-Dalcroze*, susținând că corpul uman este primul instrument al muzicianului, ce îi permite să trăiască și să transmită muzica. Prin percepția și conștientizarea corpului și a mișcărilor lui, se dezvoltă ritmul. Prin experimentarea corporală, reacție, coordonare, exercițiu de improvizație, se dezvoltă noțiunile de solfegiu. Elevul va folosi memoria corpului pentru a asocia experiența trăită cu un element teoretic. Metoda propusă de Dalcroze, cunoscută și sub denumirea de *ritmica Dalcroze*, a apărut la începutul sec. XX, atunci când autorul – compozitor, muzician și profesor la Conservatorul de Muzică din Geneva, a observat că elevilor săi le lipsea sensibilitatea muzicală, învățând totul mecanic, nefiind capabili să creeze melodii simple sau să audă armonia melodiilor ce le studiau. Încercând să-și ajute elevii să simtă, să audă, să memoreze, a descoperit rolul esențial al corpului în conștiința muzicală [1]. Aspectele muzicii ce sunt cel mai bine conectate la simțuri sunt ritmul și mișcarea. Elementele cheie ale acestei metode sunt:

- *euritmica*: expresie muzicală prin mișcare (se dezvoltă abilități muzicale prin intermediul exercițiilor cinetice. Elevii ascultă muzică și exprimă ce aud prin mișcări spontane ale corpului, învățând astfel despre ritm.

- *solfegiul* : se dezvoltă auzul muzical și abilități de citire intonare.

- *improvizația* : se pot folosi instrumente, mișcări și voce

Se pot folosi exerciții variate în ritmica Dalcroze, în funcție de categoria de practicanți, ca de exemplu:

- exerciții de improvizație muzicală și corporală;
- coregrafii pentru ilustrarea muzicii;
- exerciții de percuție;
- exerciții cu obiecte;
- exerciții în grup;
- exerciții de atenție, de concentrare și de memorizare;
- exerciții pentru dezvoltarea auzului interior, etc.[1]

De exemplu, la o lecție de *Educație Muzicală* pentru elevii de clasa a IV-a, se poate integra această metodă, pentru a înțelege duratele notelor muzicale, dar și a pauzelor corespunzătoare. Se pot audia melodii clasice („Radetzky March”, - Johan Strauss; „Spărgătorul de nuci”, - P.I.Ceaikovski) sau melodii populare, din folclorul copiilor și li se poate cere elevilor să facă o coregrafie, să pășească prin clasă mai rapid sau mai lent, în funcție de ritm, să se folosească de bătăi ale palmelor sau ale picioarelor, ori diferite gesturi corporale pentru a exprima și a conștientiza sunetele mai lungi sau mai scurte, un ritm mai alert sau mai lent, binar sau ternar. De asemenea, se pot folosi respirația, alergatul sau săritul pe melodii improvizate, pentru o mai bună înțelegere a ritmului.

- Zoltan Kodaly consideră că muzica nu este o artă destinată doar copiilor „înzestrați”. Cântatul (mai ales cel „popular” sau „tradițional”) este considerat calea spre muzică. Inițierea muzicală (ascultarea, cântatul, și mișcarea) trebuie făcută cât mai timpuriu posibil.

De asemenea, a devenit necesară dobândirea cunoștințelor tehnologice în domeniul digital datorită dezvoltării tehnologiei informaționale în muzică.

Actualmente, profesorul are la dispoziție mijloace IT, internet-ul și poate completa conținutul cursului cu exemple muzicale audio/ video, material, articole, publicații selectate din internet; resursele bibliotecii muzicale, forumuri organizate pe subiecte date de profesor fac procesul de învățare a muzicii mult mai eficient și mai divers. Există programe, aplicații sau website-uri ce pot fi utilizate în predarea cântării la un instrument, în dezvoltarea auzului muzical, în aranjarea, improvizarea și editarea de note muzicale, existând astfel posibilitatea de a alcătui o întregă orchestra cu ajutorul instrumentelor muzicale electronice.

De-a lungul timpului, precum precizează I. Gagim, evoluția în ceea ce privește învățământul muzical școlar este vizibil progresivă, cunoaște dezvoltare atât din punct de vedere al conceptului, conținutului, dar și în variate forme de realizare a acestuia [Apud 2]. În prezent, copiii participă la orele de educație muzicală în mod activ, atât frontal, (în cor, în ansamblu), cât și individual (solo). Ei se inițiază cu diferitele genuri, stiluri muzicale, forme, stiluri muzicale,

dar sunt și foarte curioși să descopere viața și creația marilor compozitori și interpreți. Își doresc să ia parte la diferite activități de creație muzicală, sunt foarte atenți la audițiile muzicale, dar și la mici jocuri de rol pe muzică, ei executând fragmente muzicale simple cu ajutorul instrumentelor muzicale, a.u intervenții și argumente pentru a analiza , caracteriza și aprecia muzica [8].

Cu ajutorul tehnologiilor, de care dispune astăzi societatea, elevii pot folosi și diverse aplicații și jocuri muzicale concepute special, pe internet, unde pot improviza fragmente muzicale și ritmuri, jucându-se cu durate de note și pauze corespunzătoare, grupându-le diferit, pot asculta ceea ce au creat și pot forma grupuri ce vor executa diferite gesturi corporale sau bătăi ajutându-se de corp sau obiecte, descoperind astfel că pot fi niște mici compozitori.

Bibliografie :

1. Findlay E. Rhythm and Movement: Applications of Dalcroze Eurhythmics. Birchard: Editura Summy, 1971.
2. Gagim I. Știința și arta educației muzicale. Chișinău: ARC, 2004
3. Ivășcanu A. Cântecul-factor de bază al educației muzicale în școli. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1973
4. Lungu N. Îndrumări metodice pentru predarea muzicii. București, 1939
5. Muller M. Perspectiva reformatoare în metodica predării educației muzicale: Editura Aegis, 2006.
6. Munteanu G. Didactica Educației Muzicale. București: Editura Fundația România De Măine, 2007.
7. Niedermaier A. Educație muzicală modernă: Editura Hora, 1999

8. Șerfezi I. Metodica predării muzicii. – București: Editura Didactică și Pedagogică, 1967
9. Vacarciuc M. Didactica educației muzicale. Chișinău, 2015
10. Vasile V. Metodica educației muzicale: Editura Muzicală, 2004

MANAGEMENTUL FORMĂRII CONTINUE A CADRELOR DIDACTICE

*Andrei GUȚU, profesor în cadrul Școlii Gimnaziale Omega
din Târgu Mureș, România*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4809-474X>

Rezumat: În prezent, se acordă o importanță tot mai mare formării profesionale continue a cadrelor didactice. Aceasta nu este văzută doar ca o modalitate de dezvoltare personală a profesorilor, ci devine o investiție superioară în creșterea calității muncii și a vieții. Formarea continuă a profesorilor este esențială deoarece profesorii joacă, de asemenea, un rol important ca agenți ai schimbării în procesul educațional. Vremurile moderne au schimbat identitatea elevilor și, prin urmare, necesită o redefinire a stilurilor și rolurilor profesorului. Este necesară remodelarea modelelor de predare-învățare de la zero, pentru a oferi elevilor o educație de calitate.

Cuvinte-cheie: dezvoltare, profesor, calitate, educație, formare, agenți.

Abstract: At present, there is an increasing importance given to the continuous vocational training of teachers. This is not only seen as a way of personal development of teachers, but becomes a superior investment in increasing the quality of work and life. Continuous teacher training is essential because teachers also play an important role as agents of change in the educational process.